

การศึกษาการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษา

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร

A STUDY ON WORK PERFORMANCE OF THE EQUIVALENCY DETERMINATION OF EDUCATIONAL LEVELS IN NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION CENTRES IN BANGKOK METROPOLIS

ผู้วิจัย

ลำไพ โปธิศรีขาม

Lampai Phosrikham

aomruna@windowslive.com

กรรมการควบคุม

ดร.กัมปนาท บริบูรณ์

Advisor Committee

Dr. Gumpanat Boriboon.

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย (1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต ในกรุงเทพมหานคร 7 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์รับสมัคร ด้านการแนะแนวและรับสมัคร ด้านการปฐมนิเทศ ด้านการประเมินมิติความรู้ ความคิด ด้านการประเมินมิติประสบการณ์ ด้านการสัมมนาวิชาการ และด้านการจบหลักสูตรและหลักฐานการศึกษา (2) เพื่อเสนอแนวทางการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร ที่มีประสิทธิภาพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 26 คน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน จำนวน 26 คน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา จำนวน 78 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และวิธีการของ Tukey HSD และใช้วิธีสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา มีผลการศึกษาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีความคิดเห็นต่อสภาพของการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต ในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ด้านการประเมินมิติประสบการณ์ 2) ด้านการประเมินมิติ ความรู้ ความคิด 3) ด้านการสัมมนาวิชาการ 4) ด้านการจบหลักสูตรและหลักฐานการศึกษา 5) ด้านการแนะแนวการรับสมัคร 6) ด้านการปฐมนิเทศ และ 7) ด้านการประชาสัมพันธ์รับสมัคร

ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษา พบว่า ตัวแปรต้นที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานเทียบระดับการศึกษา และประสบการณ์ปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษา เมื่อเปรียบเทียบแล้วไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในภาพรวม แต่มีบางด้านที่มีความ

¹นิสิตระดับมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่น ด้าน การปฐมนิเทศ ด้านสัมมนาวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะของแนวทางพบว่า ควรมีการ ประชาสัมพันธ์ด้านการประเมินเทียบระดับด้วยสื่อที่หลากหลาย การปฐมนิเทศควรมุ่งเน้นในเรื่องขั้นตอนการ ประเมินเทียบระดับเกณฑ์การจบหลักสูตร การแนะนำ ควรมีการแนะนำตลอดการเรียนการสอน และการ ประเมินมิติความรู้ความคิดควรให้ครูผู้สอนและผู้เข้าร่วม ประเมินมีส่วนร่วมในการออกข้อสอบ

คำสำคัญ : การประเมินเทียบระดับการศึกษา ระดับ การปฏิบัติ

ADSTRACT

The purpose of this research were 1) to study and compare The Equivalency determination of Educational Levels In Non-Formal And Informal Educational Centre In Bangkok Metropolis. in 7 aspects :The public relations on student admission, the guidance and admission, the orientation , the evaluatic of the knowledge and ideas, the evaluation of experience dimension , the academic seminar, the graduatic and transcript. 2) to propose guideline on work performance of The Equivalency determination of Educational Levels In Non-Formal And Informal Educational Centres In Bangkok .The sample used in the research were 26 administrators of the centers 26 staffs who related to the equivalency determination, and , 78 equivalency determination commission. (total 130 people)The instrument used in research was 6 rating scales questionnaire , the statistics used for data analysis were average, standard deviation, t-test, Turkey HSD and focus group discussion .The suggestions of guideline

from the study were (1) The public relations should publice by various media (2) The orientation should be focused on graduation criteria (3) The guidance should be covered thought out the cause and (4) The teachers and the assessors should participate in test desire.

The results of the study found that : the work performance The Equivalency determination of Educational Levels In Non-Formal And Informal Educational Centre In Bangkok in the seven aspects was a high level. The aspect with the highest average was the evaluation dimensional experience, the assessment of the knowledge ideas and the seminar. The lowest aspect was the public relations recruitment. The result on the comparison of the performance by gender, age, education, position and experience, there wer no differences and no statistically significant at the level of .05.

The suggestions of guideline from the study was that advertise publicize The Equivalency determination the relative with a variety of media, the orientation should focus in step The Equivalency determination against the criteria of the course. The suggestion should make the guidance throughout the course, The Equivalency determination the knowledge, idea of the teacher and the participants rated in the test.

Keywords: The Equivalency determination of Educational Levels Level of Performance

บทนำ

จากความเจริญก้าวหน้าของโลกในปัจจุบัน เป็นไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยีการศึกษาอาชีพ เศรษฐกิจ และสังคมทำให้มนุษย์ต้องพัฒนาตนเองอย่าง สม่ำเสมอ โดยการศึกษาหาความรู้ตลอดเวลาเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยต้องปรับปรุงความรู้ให้ทันสมัยจึงจะดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข อีกทั้งในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การศึกษาคือหนทางในการพัฒนามนุษย์ได้อย่างดีที่สุด โดยการศึกษาของบุคคล ควรเป็นการเรียนรู้ต่อเนื่องไปตลอดชีวิตหรือที่เราเรียกว่า การศึกษาตลอดชีวิต (ประเสริฐ บุญเรือง, 2555 : 3-4)

การเทียบระดับการศึกษาเป็นคำใหม่สำหรับประเทศไทย ซึ่งเกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 16 วรรคสุดท้าย ที่ว่าการแบ่งระดับและเทียบระดับการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกฎกระทรวงได้ให้นิยาม การเทียบระดับการศึกษา ว่าหมายถึง การนำผลการเรียน ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษานอกระบบที่จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะหรือหลักสูตรฝึกอบรมตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และการศึกษาตามอัธยาศัยการฝึกอาชีพหรือจากประสบการณ์การทำงานมาประเมินเพื่อเทียบระดับการศึกษาระดับใดระดับหนึ่ง ต่อมาเมื่อกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเปลี่ยนการใช้หลักสูตรจาก หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นการประกาศให้ใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2551 ทำให้ กรณีที่ผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ที่เกิดจากการฝึกอบรมวิชาชีพพระยาศัน หรือการศึกษาตามอัธยาศัย ไม่สามารถนำความรู้และประสบการณ์ดังกล่าวมาขอประเมินเพื่อเทียบโอนเป็นผลการเรียนหมวดวิชา/วิชาในสถานศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ได้ ตามหลักสูตรปกติ

(สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2551:7)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2555 รัฐบาลมุ่งเน้นการสร้างโอกาสในการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายที่จะยกระดับการศึกษาของประชาชนให้จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีคุณภาพ และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. หลายแห่งมีความพร้อมในการทำหน้าที่เทียบระดับ การศึกษามากขึ้น จึงได้กำหนดสถานศึกษาให้ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษาขึ้นใหม่เพิ่มเติม เพื่อเป็นการเอื้ออำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่ายแก่ผู้ขอเทียบระดับการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ประกาศ กำหนดสถานศึกษาให้ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษา ขึ้นใหม่ จำนวน 470 แห่ง ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2555 ซึ่งในส่วนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร มีสถานศึกษา ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษา จำนวน 26 แห่ง (สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2555ก: 1-2)

การประเมินเทียบระดับการศึกษา จึงเป็นวิธีการจัดการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยการฝึกอาชีพหรือใช้ประสบการณ์ในการทำงาน ได้นำความรู้ และประสบการณ์เหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในการเข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษา โดยหลักการของการประเมินเทียบระดับการศึกษาจะมุ่งเน้นการประเมินความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม มากกว่าการประเมินความรู้ในเนื้อหาวิชา โดยบูรณาการสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานอก

ระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายทั้งการทดสอบความรู้ ประสพการณ์ การประเมินเชิงประจักษ์ และการสัมภาษณ์โดยคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา (สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2555 ข: 1)

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต ที่เป็นศูนย์เทียบระดับการศึกษาเขต ในกรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการประเมินเทียบระดับการศึกษา (แนวใหม่) มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 จนถึงปัจจุบัน พบว่า ยังขาดการตรวจสอบการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยมีเครื่องมือที่เชื่อถือได้ เพื่อให้การตรวจสอบได้รับการยอมรับการปฏิบัติงานการดำเนินการเทียบระดับการศึกษา และหาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต ในกรุงเทพมหานครที่มีประสิทธิภาพใน 7 ด้าน คือ 1) ด้านการประชาสัมพันธ์รับสมัคร 2) ด้านการแนะแนวและรับสมัคร 3) ด้านการปฐมนิเทศ 4) ด้านการประเมินมิติความรู้ ความคิด 5) ด้านการประเมินมิติประสพการณ์ 6) ด้านการสัมมนาวิชาการ และ 7) ด้านการจบหลักสูตรและหลักฐานการศึกษา ซึ่งด้านทั้ง 7 มาจากคู่มือการดำเนินการประเมินเทียบระดับการศึกษา ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลมาปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัย เรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร มีลำดับขั้นตอนการวิจัย คือการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานและการเสนอแนวทาง การปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษา ดังมีวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร 1) ด้านการประชาสัมพันธ์รับสมัคร 2) ด้านการแนะแนวและรับสมัคร 3) ด้านการปฐมนิเทศ 4) ด้านการประเมินมิติความรู้ ความคิด 5) ด้านการประเมินมิติประสพการณ์ 6) ด้านการสัมมนาวิชาการ และ 7) ด้านการจบหลักสูตรและหลักฐานการศึกษาโดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่และประสพการณ์ในการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของผู้เกี่ยวข้อง

2. เพื่อเสนอแนวทางการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานครที่มีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินเทียบระดับการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 26 แห่ง ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 26 คน เจ้าหน้าที่ดำเนินงานประเมิน จำนวน 26 คน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา ในสถานศึกษาที่เป็นศูนย์เทียบระดับการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 78 คน รวม

ทั้งสิ้น 130 คน และใช้วิธีสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เลือจากเจ้าหน้าที่ดำเนินงานประเมินเทียบระดับการศึกษา จำนวน 5 คน และผู้เข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษา จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้เก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือแบบสอบถาม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ในการปฏิบัติงาน และประสบการณ์การปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจ สภาพการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกออกเป็น 7 ด้าน คือ 1) ด้านการประชาสัมพันธ์ 2) ด้านการแนะแนวและรับสมัคร 3) ด้านการปฐมนิเทศ 4) ด้านการประเมินมิติความรู้ ความคิด 5) ด้านการประเมินมิติประสบการณ์ 6) ด้านการสัมมนาวิชาการ และ 7) ด้านการจบหลักสูตรและหลักฐานการศึกษา มี จำนวน 122 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ ได้ค่า ความเชื่อมั่น(Reliability) เท่ากับ .9676

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิด เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนางานประเมินเทียบระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงานประเมิน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา ต่อการปฏิบัติงานการประเมิน

เทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร

1. แบบสรุปจากการใช้วิธีสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับเจ้าหน้าที่ดำเนินงานประเมินเทียบระดับการศึกษา และผู้เข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษาต่อการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ขั้นตอนในการวิเคราะห์ และสถิติที่ใช้มีดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าความถี่ ร้อยละ

2. วิเคราะห์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอก

ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตกรุงเทพมหานครโดยใช้วิธีวิเคราะห์การคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยรวมรายด้านและรายข้อ และเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงาน การประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 7 ด้าน วิเคราะห์โดยใช้สถิติในการทดสอบ และความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (t-test for Independent Sample) และระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) หรือเอฟเทส (F-test) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ Tukey HSD

1. วิเคราะห์จากคำถามปลายเปิดรวบรวมข้อเสนอนั้นและข้อคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงานประเมิน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำมาวิเคราะห์ประมวลผลสรุปเป็นรายด้าน ทั้ง 7 ด้าน

2. ผลการใช้วิธีสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับเจ้าหน้าที่ดำเนินงานประเมินเทียบระดับการศึกษา และผู้เข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษา ต่อการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 คน และนำผลการสนทนา แต่ละกลุ่มมาสรุปผลรวมออกเป็นรายด้าน ทั้ง 7 ด้าน

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา เพศชาย และเพศหญิง มีการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานครโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการประชาสัมพันธ์ รับสมัคร และด้านการแนะนำการรับสมัคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการประชาสัมพันธ์ รับสมัคร และด้านการแนะนำการรับสมัครว่ามีความเหมาะสมกว่าผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาเพศชาย

2. ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพของการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประเมินมิติ ความรู้ ความคิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการประเมินมิติ ความรู้ ความคิด สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาที่มีอายุ 36-45 ปี

3. ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพของการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพของการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานประเมินเทียบระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพของการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษา ของศูนย์

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตใน กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปฐมนิเทศ และด้านการสัมมนาวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานประเมินเทียบระดับการศึกษา 7-9 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการปฐมนิเทศ ความรู้ ความคิด ว่ามีความเหมาะสมกว่าผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานประเมินเทียบระดับการศึกษา 4-6 ปี และผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานประเมินเทียบระดับการศึกษา 7-9 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นและด้านการสัมมนาวิชาการสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานประเมินเทียบระดับการศึกษา 1-3 ปี และ 4-6 ปี

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา การปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขต กรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์ที่มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับ การศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับ การศึกษา มีการพัฒนาตนเองในการทำงานในทุกด้าน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพจน์ เทียวกุล และคณะ (2549 : 27) ได้ดำเนินการศึกษา กรณีการศึกษาเทียบระดับการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ลำพูน ลำปาง เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน พบว่า โดยภาพรวมวิธีการประเมินในแต่ละด้านซึ่งใช้เครื่องมือหลายประเภทนั้น มีความเหมาะสมกับผู้เข้ารับการประเมินในระดับมาก ด้านวิธีการและเครื่องมือประเมินสามารถวัด สืบค้นศักยภาพของผู้เข้ารับการประเมินได้สอดคล้องกับมาตรฐานและระดับการศึกษา ผู้เข้ารับการประเมินมีความพึงพอใจการให้บริการที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่มากที่สุด รองลงมาคือการจัดสัมมนาวิชาการผู้ผ่านการประเมิน และคณะกรรมการการประเมินภาคปฏิบัติ ตามลำดับ และพึงพอใจน้อยที่สุดคือการประชาสัมพันธ์ และงานวิจัยของ ณัฐพงศ์ ตีกแสวง (2550 : บทคัดย่อ) เรื่องการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประเมินเทียบระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประเมินเทียบระดับภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการวางแผน และด้านการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการตรวจสอบและด้านการประเมินผลและด้านการปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมาก สำหรับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประเมินเทียบระดับการศึกษาให้มีคุณภาพโดยยึด แนวทางของวงจรมะมิ่ง (Deming) นั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับขั้นตอนการปฏิบัติในส่วนของกิจกรรมการจัดทำแฟ้มประมวลประสบการณ์ และขั้นตอนการวางแผนในส่วนกิจกรรมการแนะแนวและการปฐมนิเทศ

2. การศึกษาการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน 7 ด้านดังนี้

2.1 ด้านการประชาสัมพันธ์ รับสมัคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยในการประชาสัมพันธ์ ดำเนินการรับสมัคร มีค่าระดับปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า สื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานศึกษาประเมินเทียบระดับ ดำเนินการใช้เป็นสื่อในการดำเนินการประชาสัมพันธ์มากที่สุด เป็น สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ รองลงมาเป็น ป้ายผ้าประชาสัมพันธ์ ส่วนข้อที่สถานศึกษาดำเนินการปฏิบัติน้อยสุดคือ วิทยุชุมชน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สื่อสิ่งพิมพ์และป้ายผ้าประชาสัมพันธ์เป็นสื่อที่ทำได้ง่าย บุคลากรของสถานศึกษาสามารถทำได้เอง รวมทั้งนำกลับมาเวียนใช้ในหลายรอบการรับสมัคร จึงเป็นที่นิยมของสถานศึกษา ส่วนสื่อวิทยุชุมชน สถานศึกษาดำเนินการประชาสัมพันธ์น้อยเนื่องจาก วิทยุชุมชนมีเวลาออกอากาศที่จำกัด ไม่ครอบคลุมชุมชนทั้งหมดที่สถานศึกษารับผิดชอบ

ในด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ รับสมัคร พบว่ามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีคำสั่งมอบหมายให้บุคลากรของสถานศึกษาดำเนินการประชาสัมพันธ์ ทำให้ทราบถึงผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ทำให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์มีประสิทธิภาพ

ในด้านสถานที่ดำเนินการประชาสัมพันธ์ รับสมัคร พบว่ามีค่าระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ในทุกข้อสอบถาม โดยหัวข้อที่มีค่าระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ สถานศึกษาในพื้นที่บริการ โดยสถานที่ในการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมที่สุดคือ ที่ตั้งศูนย์การศึกษา นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ในด้านระยะเวลาในการดำเนินการประชาสัมพันธ์รับสมัคร สถานศึกษามีระดับในการ

ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยหัวข้อที่มีระดับในการปฏิบัติมากที่สุดคือ การประชาสัมพันธ์ควบคู่ไปกับการรับสมัคร

2.2 ด้านการแนะนำการรับสมัคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยในการแนะนำ การรับสมัคร มีค่าระดับปฏิบัติสูงสุด ในหัวข้อเนื้อหาการแนะนำ ส่วนหัวข้อที่มีค่าระดับการปฏิบัติต่ำสุดคือ สถานที่รับสมัคร ทั้งนี้ในด้านสื่อที่ใช้ในการแนะนำ สถานศึกษาดำเนินการปฏิบัติในหัวข้อแบบฟอร์มการลงทะเบียนมากที่สุด ส่วนในหัวข้อเนื้อหาการแนะนำ ข้อที่มีค่าระดับการปฏิบัติมากที่สุดคือ คุณสมบัติของผู้เข้ารับ ในหัวข้อสถานที่รับสมัคร พบว่ามีค่าระดับในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยหัวข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุดคือ สถานที่ประเมินเทียบระดับดำเนินการรับ ส่วนหัวข้อที่มีระดับการปฏิบัติน้อยสุดคือ ศรช.ทุกแห่งในพื้นที่บริการ ดำเนินการรับสมัคร ในด้านระยะเวลาในการดำเนินการรับสมัคร มีค่าในระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากในทุกหัวข้อ โดยหัวข้อที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุดคือ ระยะเวลารับสมัครที่เหมาะสมคือ 31- 45 วัน ทั้งนี้เป็นเพราะระยะเวลา 31- 45 วัน เป็นระยะเวลาที่ใกล้เคียงกับการรับสมัครนักศึกษาพื้นฐาน สถานศึกษาจึงดำเนินการรับสมัครนักศึกษาทั้ง 2 วิธีการเรียนพร้อมกัน จากที่กล่าวมาทั้งหมด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สถิตพันธ์ เพชรชูช่วย (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่และผู้เข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษา หลักสูตรการศึกษาชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มศูนย์ไทย-อินดามัน ปี 2549 พบว่า ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่และผู้เข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษาในการให้บริการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่บุคลากรมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ตรงกับงานที่ได้รับมอบหมายอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้บุคลากรยังมีความรู้

และประสบการณ์ในการประเมินโครงเทียบระดับการศึกษา

2.3 ด้านการปฐมนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านวิธีปฐมนิเทศ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ระยะเวลาในส่วนรายละเอียดแบ่งเป็นรายด้าน โดยในการแนะนำการรับสมัคร มีค่าระดับปฏิบัติสูงสุด ในหัวข้อเนื้อหาการแนะนำ คือการบรรยายและตอบข้อ ส่วนหัวข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุดคือการเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ ในหัวข้อย่อยด้านเนื้อหา การปฐมนิเทศ มีระดับการปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับปฏิบัติมากที่สุดคือ เกณฑ์การจบหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เกณฑ์การจบหลักสูตร ในด้านระยะเวลาในการดำเนินการปฐมนิเทศ มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมในระดับปานกลาง ส่วนหัวข้อที่มีระดับในการดำเนินการปฏิบัติมากที่สุดคือ ระยะเวลาในการปฐมนิเทศที่เหมาะสมคือ 3-4 ชั่วโมง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้เรียนประเมินเทียบระดับ เป็นนักศึกษาที่เป็นผู้ใหญ่ มีความสนใจหรือจดจ่อ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งไม่นานนัก สถานศึกษาจึงดำเนินการจัดกิจกรรมปฐมนิเทศในระยะเวลา 3 - 4 ชั่วโมง จากที่กล่าวมาทั้งหมด สอดคล้องกับงานวิจัย ของลัดดา จันทิมา (2554 : 59) ได้ศึกษาผลการดำเนินงานการเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกกระบวน และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2554 พบว่า ด้านการปฐมนิเทศผลการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่โครงการมีความจำเป็นและเหมาะสมกับการพัฒนาการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 ด้านการประเมินมิติความรู้ความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อแบ่งเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการจัดการสอบ หัวข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุดคือ หัวข้อคณะกรรมการควบคุมห้องสอบ ในหัวข้อย่อยด้านผู้เข้าสอบ หัวข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุดคือ ผู้เข้าสอบปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการเข้าสอบ ทั้งนี้เป็นเพราะการดำเนินการประเมินมิติความรู้ความคิดเป็นรูปแบบการประเมินที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกำหนด มีกฎปฏิบัติที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัย ของลัดดา จันทิมา (2554 : 59) ได้ศึกษาผลการดำเนินงานการเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2554 พบว่า ด้านการประมวลผลการประเมินเทียบระดับการศึกษาผลการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่การกำกับ ดูแล ควบคุมการบันทึกผลคะแนนเป็นไปอย่างใกล้ชิดอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ สำนักงาน กศน. (2552 :14) กำหนดบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาที่ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษา กำกับดูแลการประเมินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน กศน. กำหนด

2.5 ด้านการประเมินมิติประสบการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในทุกหัวข้อ ในหัวข้อย่อยด้านเครื่องมือประเมิน พบว่าหัวข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านพัฒนาอาชีพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้เรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพเป็นอย่างดี ทำให้ในด้านหัวข้อย่อยคณะกรรมการประเมิน มีระดับในการปฏิบัติทุกหัวข้อในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการเทียบโอนผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับ

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในส่วนของการเทียบระดับการศึกษาพบว่าคณะกรรมการควรเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในสาขาที่ทำการประเมินและเทียบโอน ในด้านวิธีการประเมิน พบว่ามีค่าเฉลี่ยในระดับมาก โดยหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การประเมินจากสถานที่จริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประเมินจากสถานที่จริง ทำให้สามารถเห็นรูปแบบการประกอบอาชีพของนักศึกษาได้จริงเหมาะสมกับนักศึกษา เพราะนักศึกษาบางคนมีทักษะในการเขียน หรือการพูดไม่ได้ดีนัก แต่มีความสามารถในการปฏิบัติงานมาทดแทน

2.6 ด้านการสัมมนาวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยในหัวข้อย่อยเรื่องบทบาทของสถานศึกษา หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การสร้างความเข้าใจกับผู้เข้ารับการประเมิน ในด้านหัวข้อย่อยบทบาทของผู้เข้ารับการประเมิน หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้เข้าร่วมประเมินมีส่วนร่วมในการดำเนินการสัมมนาวิชาการ ในด้านวิธีการสัมมนาวิชาการ กิจกรรมที่มีระดับการปฏิบัติในระดับมากที่สุดคือกิจกรรมและกระบวนการกลุ่ม หัวข้อการประเมินผลสัมมนาวิชาการ พบว่าข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุดคือหัวข้อ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาที่ดำเนินการจัดสัมมนาวิชาการมีความประสงค์ให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาวิชาการได้นำความรู้ที่ได้จากการสัมมนาไปปรับใช้หลักจากผ่านการสัมมนาวิชาการจากที่กล่าวมาทั้งหมด สอดคล้องกับ วีระพล ทองมา (2555: 14) ได้รายงานผลการดำเนินโครงการ การสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ครั้งที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2555 พบว่าผู้เข้าร่วมสัมมนาในครั้งนี้มีความพึงพอใจต่อการสัมมนาวิชาการในระดับมาก เนื่องจากผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า คณะผู้ดำเนินการสัมมนาวิชาการมีการเตรียมกระบวนการจัดการสัมมนาการให้บริการของเจ้าหน้าที่ สิ่งอำนวยความสะดวกและคุณภาพของการบริการอยู่ในระดับดี

2.7 ด้านจบหลักสูตรและหลักฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา มีการปฏิบัติงานใช้โปรแกรม IT ในการประมวลผลจัดเก็บเอกสารและหลักฐานของผู้เข้ารับการประเมินอย่างเป็นระบบ มีการขออนุมัติการจบหลักสูตรต่อคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา ผู้เข้ารับการประเมินสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ สามารถออกหลักฐานการศึกษาและประกาศนียบัตรให้ผู้จบหลักสูตรภายใน 30 วัน

3. การเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของผู้เกี่ยวข้อง

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาเจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาจำแนกตามเพศ มีการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานครโดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องมาจากการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาไม่ขึ้นอยู่กับว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง จึงทำให้มีสภาพความคิดเห็นการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาค่อนข้างใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตตชา นิลดำ (2542 : 65) ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตภาคสมทบหลักสูตรบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มศว.พบว่า ปัญหาการเรียนของนิสิตชายและนิสิตหญิงโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน กับพบว่าบางด้านมีค่าความแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความต่างในด้านการประชาสัมพันธ์ รับสมัคร ด้านการแนะแนวการรับสมัคร โดยผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการประชาสัมพันธ์ รับสมัคร และด้านการแนะแนวการรับสมัครสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาเพศชาย ทั้งนี้เนื่องจาก เพศหญิงมีความละเอียดในการทำงาน และมีความใส่ใจในรายละเอียดของการทำงาน มากกว่า

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพของการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอายุไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษา ไม่ว่าจะอายุจะต่างก็มีความสามารถในการปฏิบัติงานประเมินเทียบระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนทร ฉ่ำชื่น (2549 : 58) ที่พบว่าพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุราชการในองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน แต่ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านกับพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสภาพของการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินมิติ

ความรู้ ความคิดแตกต่างจากผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ 36 – 45 ปี และ 46 -60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น (\bar{X} = 4.49) สูงกว่า นอกนั้นก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพของการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานครโดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยเมื่อเปรียบเทียบรายด้าน แล้วพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาโท/ปริญญาเอก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อสภาพของการปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร โดยรวม (\bar{X} = 4.12) สูงกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาที่มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาโท/ปริญญาเอก มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีด้านการประเมินมิติประสพการณ์ รองลงมาด้านการประเมินมิติ ความรู้ ความคิด สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2530: 59) พบว่าคุณวุฒิไม่ได้ชี้ว่า ครูอาสาสมัครที่มีคุณวุฒิ การศึกษาสูงกว่า สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดีกว่าผู้ที่วุฒิ

ทางการศึกษาต่ำกว่า ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถ และ ประสิทธิภาพของตัวครูเอง

3.4 ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา มีความ คิดเห็นต่อสภาพของการปฏิบัติงานการประเมินเทียบ ระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยเขตในกรุงเทพมหานคร โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตำแหน่งหน้าที่ในการศึกษาไม่มีผลต่อ การปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และ คณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา ไม่ว่าจะ ตำแหน่งหน้าที่จะต่างกันก็มีความสามารถในการ ปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาไม่แตกต่าง สอดคล้องกับผลการวิจัย ของสุนทร ชำชื่น (2549 : 58) ที่ พบว่าพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับ ตำแหน่งต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไม่ แตกต่างกัน

3.5 ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา ที่มี ประสิทธิภาพในการดำเนินงานประเมินเทียบระดับ การศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพของการ ปฏิบัติงานการประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต ใน กรุงเทพมหานคร โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ แต่ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน กับ พบว่า ด้านการปฐมนิเทศ และด้านการสัมมนาวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ดำเนินงานและ คณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาที่มี ประสิทธิภาพในการดำเนินงานประเมินเทียบระดับ การศึกษา 7-9 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการ ปฐมนิเทศ ความรู้ ความคิด สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา

เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน และคณะกรรมการประเมินเทียบ ระดับการศึกษาที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ประเมินเทียบระดับการศึกษา 4-6 ปี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ควรส่งเสริมให้ สถานศึกษาในสังกัดมีการวิจัยในบริบทต่างๆของการ ดำเนินการประเมินเทียบระดับการศึกษา เพื่อพัฒนา คุณภาพในการดำเนินการเทียบระดับการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง

2. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ควรนำแนวทางการจัดการประเมินเทียบระดับการศึกษาที่ได้จากการวิจัย ไปจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในการจัดประเมินเทียบ ระดับการศึกษาในสถานศึกษาที่สังกัดตามความ เหมาะสม

ข้อเสนอสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็น การศึกษาการปฏิบัติงาน การประเมินเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต ในกรุงเทพมหานคร แต่เนื่องด้วยการประเมินเทียบระดับการศึกษาทำในพื้นที่ ทั่วประเทศ ซึ่งอาจจะมีรูปแบบในการดำเนินงานที่มีความ แตกต่างกัน ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป จึงควร ศึกษารูปแบบการประเมินเทียบระดับการศึกษา ในพื้นที่ อื่นๆ ต่อไป

2. ควรที่จะมีการศึกษา หัวข้อการประเมินเทียบ ระดับในเชิงคุณภาพโดยศึกษาเจาะจงในด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการประเมินเทียบระดับ การศึกษาต่อไป

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบการประเมินเทียบระดับการศึกษาของหน่วยงานที่จัดเทียบระดับการศึกษาเพื่อทำการเปรียบเทียบรูปแบบการประเมินเทียบระดับการศึกษาของหน่วยงานต่างๆ เช่น การประเมินประสบการณ์ของอาชีวศึกษา การประเมินประสบการณ์

การทำงานของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อศึกษารูปแบบการประเมินเทียบระดับ ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ในรูปแบบต่างๆ

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษาศึกษานอกโรงเรียน. (2530). **คู่มือดำเนินงานของครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ. กระทรวงศึกษาธิการ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตตชา นิลดำ. (2542). **ปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาตรีภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชลทิพย์ เอี่ยมสำอาง. (2553: บทคัดย่อ). **การพัฒนาารูปแบบการเทียบโอนผลการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : รังษีการพิมพ์. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐพงศ์ ตี๊กแสง. (2550: บทคัดย่อ). **การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประเมินเทียบระดับการศึกษาให้มีคุณภาพ**. สระบุรี : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด. ถ่ายเอกสาร.
- ประเสริฐ บุญเรือง. (2555). **การจัดการศึกษาตลอดชีวิต**. วารสาร กศน. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย: รังษีการพิมพ์. หน้า 3-4. ถ่ายเอกสาร.
- ลัดดา จันทิมา. (2554). **ผลการดำเนินงานเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2552**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
- วรพจน์ เตียวกุล และคณะ (2549). **การศึกษา : กรณีศึกษาการเทียบระดับการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดลำพูน ลำปาง เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า. ถ่ายเอกสาร.
- วีรพล ทองมา. (2551). **รายงานผลการดำเนินงานโครงการสัมมนาวิชาการระดับชาติ ด้านการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนครั้งที่ 2**. กรุงเทพฯ. หน้า 14.
- สถิตพันธ์ เพชรชูช่วย. (2549 : บทคัดย่อ). **รายงานการวิจัยความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่และผู้เข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554** . สุราษฎร์ธานี : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.(2552 ข). **คู่มือดำเนินงานการประเมินเทียบระดับการศึกษา**.กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน.กรุงเทพฯ.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.(2555 ก). **คู่มือดำเนินงานการประเมินเทียบระดับการศึกษามิติความรู้ ความคิด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555)**. กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน.กรุงเทพฯ.

_____. (2555 ข). **คู่มือผู้เข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษา(แนวใหม่) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555**.กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน.กรุงเทพฯ.

_____. (2555 ค). **คู่มือคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา(แนวใหม่) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555**.กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน.กรุงเทพฯ.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2551).**รายงานผลการดำเนินงานประเมินเทียบระดับการศึกษา ครั้งที่สาม ภาคเรียนที่ 1/2549 .กรุงเทพฯ:รังสีการพิมพ์.หน้า 9-19.ถ่ายเอกสาร.**

สุนทร ฉ่ำชื่น. (2549). **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์จังหวัดสมุทรปราการ**.วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ : มหาวิทยาลัยบูรพา.